

1922–2022

ŠIMTMEČIO KONFERENCIJA
CENTENARY CONFERENCE

2022 m. liepos 28 d. Lietuva ir Jungtinės Amerikos Valstijos minės diplomatinių santykių šimtmetį. Nors istoriniai ir kultūriniai ryšiai mūsų šalis sieja kur kas ilgiau nei šimtmetį, 1922 m. užmegzti Lietuvos ir JAV diplomatiniai santykiai įteisino tvirtus mūsų šalių ryšius. Tiek okupacijos, tiek nepriklausomybės metais Lietuva demonstravo valią ir lyderystę tarptautinės bendruomenės pastangose ginti bendras transatlantines vertybes – demokratiją, laisvę ir žmogaus orumą savo šalyje ir užsienyje. Šiandien mūsų šalys palaiko pagirtinus ir nuolat stiprėjančius santykius. Per šimtmetį daug pasiekėme. Kartu toliau siekėme taikos, gerovės ir laisvės sau bei kitiems. Vis dėlto nereikėtų pamiršti, kad įžengiame į naują erą, kurioje kaip niekad svarbu stiprinti transatlantinius ryšius, ypač ryšius su mūsų ilgamete partnere JAV. Nepaisant praeities pasiekimų, šiandieninėje besikeičiančioje geopolitinėje aplinkoje reikia nuveikti dar daugiau. Todėl šios konferencijos tikslas – pasinaudoti tvirtu laisvės pagrindu ir toliau skatinti taiką ir demokratines vertybes visame pasaulyje, priešinant autokratiniais režimams.

Šimtmečio konferencija vyks **2022 m. liepos 7 d.** Renginį organizuoja Lietuvos Respublikos Seimas ir Parlamentinis demokratijos forumas, bendradarbiaudami su JAV ambasada Lietuvoje, Nacionaliniu demokratijos fondu (NED), Tarptautiniu respublikonų institutu (IRI). Renginio tikslas – suburti žymiausius viso pasaulio politinius lyderius ir aptarti šias temas: 1) vieningos ir laisvos Europos kontūras Putino režimo pabaigos pradžioje; 2) pasaulinė kovos už laisvę arena ir demokratijos ateitis.

Renginys tęsia Vilniuje kasmet vykstančio prestižiškiausio strateginio renginio – Prezidento Valdo Adamkaus konferencijos – tradicijas. Joje dalyvavo gausybė Europos ir JAV politikos veikėjų, žurnalistų ir politikos analitikų, kurie daugiausia dėmesio skyrė ne tik Rytų Europai, bet ir visai transatlantinei bendruomenei svarbioms temoms. 2017 m. rugpjūtį surengtoje pirmojoje Valdo Adamkaus konferencijoje diskutuota apie regioninės lyderystės poreikį. 2018 m. vykusioje konferencijoje daugiausia dėmesio skirta europietiškos Rusijos atečiai ir strateginei transatlantinei darbotvarkei, kuria siekiama atkurti mūsų atsparumą. 2019 m. konferencijos diskusijų dėmesio centre – transatlantinio bendradarbiavimo energetikos srityje partnerystė, taip pat būtinybė plėtoti naują, veiksmingesnę ir į strategiją orientuotą Rytų politiką. Šiandien Prezidentas Valdas Adamkus yra tapęs tvirtos transatlantinės partnerystės ir laisvės siekio Vidurio ir Rytų Europoje simboliu.

2022 m. liepos 7 d., ketvirtadienis

9:00 **KONFERENCIJOS ATIDARYMAS** (Vieta: Lietuvos Respublikos Seimo Konstitucijos salė, Gedimino pr. 53)

SVEIKINIMO ŽODIS

J.E. Gitanas Nausėda
Lietuvos Respublikos Prezidentas

J.E. Ruslan Stefanchuk
Ukrainos Aukščiausiosios Rados Pirmininkas (nuotoliniu būdu)

J.E. Valdas Adamkus
Buvęs Lietuvos Respublikos Prezidentas

J.E. Viktorija Čmilytė-Nielsen
Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė

J.E. Ingrida Šimonytė
Lietuvos Respublikos Ministrė Pirmininkė

10:00 **VIENINGOS IR LAISVOS EUROPOS KONTŪRAI**

PAGRINDINIS PRANEŠIMAS

Sen. Richard Joseph Durbin
JAV senatorius, Senato Baltijos laisvės komiteto pirmininkas (vaizdo kreipimasis)

Dereck J. Hogan
JAV vyriausiasis sekretoriaus pavaduotojas Europos ir Eurazijos reikalų biure

John Shimkus
Buvęs JAV senatorius

PRANEŠĖJAI

Emanuelis Zingeris
Lietuvos Respublikos Seimo narys, Seimo delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje vadovas

Sen. Joni Ernst
JAV senatorė (vaizdo kreipimasis)

Laurynas Kasčiūnas
Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas

Rep. Don Bacon
JAV Kongreso narys, Senato Baltijos laisvės komiteto pirmininkas (vaizdo kreipimasis)

Oleksandr Merezhko

Ukrainos Aukščiausiosios Rados Užsienio politikos ir tarpparlamentinio bendradarbiavimo komiteto pirmininkas

Amb. Asta Skaistgirytė

Lietuvos Prezidento vyriausioji patarėja užsienio politikos klausimais

Michał Kamiński

Lenkijos Respublikos Senato maršalo pavaduotojas

Harry Tseng Ho-jen

Taivano užsienio reikalų viceministras

Edward Lucas

„The Times“ apžvalgininkas ir CEPA vyresnysis bendradarbis, autorius ir konsultantas

Khatia Dekanoidze

Sakartvelo Parlamento narė, UNM – Jungtinės opozicijos frakcijos vadovė

Cynthia Pasky

„Strategic Staffing Solutions International“ (S3I) prezidentė ir generalinė direktorė

Stephen Nix

Tarptautinio respublikonų instituto Eurazijos direktorius

Vytis Jurkonis

„Freedom House“ Vilniaus biuro projektų direktorius

12:30 DISKUSIJA

Moderatorius

Amb. Žygimantas Pavilionis

Lietuvos Respublikos Seimo narys

13:00 SPAUDOS KONFERENCIJA (Vieta: Lietuvos Respublikos Seimo Spaudos konferencijų salė, Gedimino pr. 53)

14:30 PASAULINĖ KOVOS UŽ LAISVĘ ARENA

PAGRINDINIS PRANEŠIMAS

Sen. Robert Menendez

JAV senatorius, Senato Užsienio reikalų komiteto narys (vaizdo kreipimasis)

Sen. James Elroy Risch

JAV senatorius (*derinama*)

PRANEŠĖJAI:

Laima Liucija Andrikienė

Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkė

Ali Ehsassi

Kanados Parlamento Užsienio reikalų ir tarptautinės plėtros nuolatinio komiteto pirmininkas

Pavel Fischer

Čekijos Respublikos Senato Tarptautinių santykių, gynybos ir saugumo komiteto pirmininkas

Bogdan Klich

Lenkijos Respublikos Senato Užsienio ir Europos Sąjungos reikalų komiteto pirmininkas

Hsiao Bi-khim

Taivano atstovė JAV

Seras Iain Duncan Smith

Jungtinės Karalystės Parlamento narys, vienas iš Tarpparlamentinio aljanso dėl Kinijos pirmininkų

André Gattolin

Prancūzijos Respublikos Senato narys, vienas iš Tarpparlamentinio aljanso dėl Kinijos pirmininkų

Chiu Chih-wei

Taivano įstatymų leidėjas

Heather A. Conley

Jungtinių Valstijų Vokietijos Maršalo fondo prezidentas Vašingtone, D.C. (vaizdo kreipimasis)

Luke de Pulford

Vykdomasis direktorius, IPAC generalinis direktorius, „Arise“

15:30 DISKUSIJA

Moderatorius
Damon Wilson

Nacionalinio demokratijos fondo pirmininkas

16:30 BAIGIAMOSIOS PASTABOS

J.E. Sviatlana Tsikhanouskaya

Demokratinės Baltarusijos lyderė

Amb. Žygimantas Pavilionis

Lietuvos Respublikos Seimo narys